

كرات مجلس شورای ملی سالانه ۳۰۰۰ ریال
آگهیها ۶۰۰
مذاكرات مجلس و آگهیها ۸۰۰

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

سال دوازدهم

۱ شنبه ۲۷ اسفند ماه ۱۳۳۴

شماره ۳۳۴۰

شماره مسلسل ۲۱۷ و ۲۱۸

دوره هجدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۲۱۷ و ۲۱۸

جلسه ۲۱۷

پنجشنبه ۱۷ اسفند ماه ۱۳۳۴

مجلس ساعت نه و ربع صبح بریاست آقای اردلان (نایب رئیس)

تشکیل گردید

چون تساعت نهمین اکثریت حاصل نگردید مقام ریاست طبق ماده ۶۵ آئین نامه داخلی جلسه را بعنوان تنفس تعطیل کردند و ربع ساعت بعد موع جلسه آینده روز سه شنبه ۲۲ اسفند ماه ساعت ۹ صبح تعیین گردید.

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز سه شنبه

بیست و دوم اسفند ماه ۱۳۳۴

فهرست مطالب:

۱- تصویب صورت مجلس

۲- اخذ رأی نهائی نسبت بلاوجه مستمری ورثه مرحوم عبدالصاحب صفائی و تصویب آن

۳- طرح لایحه تمدید مدت اجرای لوایح آقای دکتر مصدق تا آخر آبان ماه ۱۳۳۵ و تصویب آن

۴- مذاکره در لایحه مالیات بردرآمد و ارجاع آن بمجلس سنا

۵- طرح و تصویب لایحه ضرب مسكوك دولتی نیكلی

۶- تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس ساعت نه و نیم صبح بریاست آقای

نورالدین امامی (نایب رئیس) تشکیل گردید

(بشرح زیر قرائت شد)

صورت غائبین جلسه ۲۱۶

غائبین با اجازه آقایان : خزیمه علم

۱- تصویب صورت مجلس

نایب رئیس - صورت غائبین دو جلسه

قبل قرائت میشود.

علم - صارمی - محمود افشار - قوامی - مهندس شاهر خشاهی - سعیدی - نقابت - دکتر حمزوی - دولت آبادی - عبدالحمید - بختیار - تجدد - تربتی - صفاری - دکتر سعید حکمت - مسعودی - اسفندیاری - پور سرتیب - جلیلووند - دهقان - مکرّم - غضنفری محمودی - سلطانی - پیار - افشار - سالار بهزادی - شفیع - همیدی نوری - مرتضی حکمت - اکبر - مهندس جفرودی - مهندس اردبیلی - فریدارا کی - نراقی - بهبهانی - سنندجی - دکتر سعید - بزرگ ابراهیمی - دکتر سید امامی - کاشانیان - دکتر بیباک - کباز - دکتر عدل - درخشش - دکتر افشار - اریه - زنگنه - کریمی - ارباب - امیر تیمور کلالی

نایب رئیس - آقای شوشتری

شوشتری - در غائبین بی اجازه جلسه قبل

نایب رئیس - جلسه ماقبل

شوشتری - ماقبل و قبل بنده هر دو روز

یک دفعه عرض میکنم چون در جلسه قبل آمده ای

از آقایان معترّم حقیقه اطلاع نداشتند

و این مطلب از نظر علاقه و احترام مقام

نمایندگی که همه علاقه دارند که بیابند انجام

وظیفه کنند (صحیح است) عدم استحضار

نباید طوری بشود که وهنی به اشخاص

بشود از این جهت خواستم استدعا کنم

حالا که همه رعایت میکنند اصلاح بفرمائید

نایب رئیس - عرض میکنم جناب

آقای شوشتری توجه بفرمائید اسامی غائبین

دو جلسه قرائت شد.

آن جلسه پیش که آئین نامه توزیع شده بود

و مقام ریاست هم اعلام فرموده بودند که سر

ساعت ۹ حاضر شوند آقایان (شوشتری -

دکتر جزایری - امید سالار - رضائی - پیراسته - دکتر پیرنیا - مهندس ظفر - سرمد - عبدالرحمن فرامرزی - ثقة الاسلامی - صادق بوشهری - فرود - صدقی - موسوی - میراشرافی - تفضلی - خرازی - محمود افشار - سلطان امراد بختیار - کریمی - قراگزلو - کی نژاد - مهندس جفرودی - بیات ماکو - لاری - اورنگ - امامی خوئی - مکرّم - معین - زاده - نصیری - قرشی - دکتر شاهکار - تیمورتاش - پناهی - قنات آبادی - یدالله - ابراهیمی

غائبین بی اجازه - آقایان :

صارمی - قوامی - مهندس شاهر خشاهی -

برومند - سعیدی - تجدد - مسعودی

دیر آمدگان و زود رفتگان با اجازه - آقایان :

بهادری - پور سرتیب - دولتشاهی - فرید

ارا کی - شبانی - دهقان - خا کباز - شفیع

صرف زاده - سنندجی - حائری زاده - بزرگ

ابراهیمی - بهبهانی - استغفر

غائبین در رأی - آقایان : نراقی -

امیر تیمور کلالی - درخشش - سالار بهزادی

زنگنه - مهدوی - مشایخی - دکتر آهی

ارباب - صدرزاده

صورت غائبین جلسه ۲۱۷

غائبین با اجازه - آقایان : دکتر

جزایری - امید سالار - تفضلی - میر

اشرافی - رضائی - پیراسته - عبدالرحمن

فرامرزی - ثقة الاسلامی - صادق بوشهری

فرود - صدقی - نصیری - قرشی - دکتر

شاهکار - تیمورتاش - پناهی - قنات آبادی

موسوی - دکتر پیرنیا - سرمد - مهندس

ظفر - خرازی - امامی خوئی - شادلو -

پور پور - صرف زاده - اورنگ - شادمان - لاری

حمیدیه - بهادری - کی نژاد - یدالله - ابراهیمی

غائبین بی اجازه - آقایان : خزیمه

متضرر نشود در مملکت ما مع التأسف مکتش است دولت نرخ معلوم میکنند برای گندم وقتی که گندم زیاد باشد نمیخرد یا بقدر سیلو نمیخرد و باقی را نمیخرد موقمی که گندم کم باشد و نرخش بالا باشد با نرخ پائین فشار می آورد بمالکین و زارعین و با نرخ پائین از آنان میگیرد چند جلسه پیش بنظر آقای علم این را گفتند که سالی پنجاه شصت میلیون تومان ضرر گندم و ارزاق عمومی را در تهران و بعضی از شهرستانها داریم

نایب رئیس - جناب آقای حائری زاده توجه بفرمائید مختصر باید صحبت بفرمائید لایحه مطرح نیست که در کلیاتش صحبت بفرمائید

حائری زاده - بنده اصلاً بطرحش مخالف آن قانون پیش تری که بوده است درویش عمل نشده میفرمائید صحبت نکنم بیروم می نشینم

نایب رئیس - بنده موظفم که آیین نامه را اجرا کنم

حائری زاده - در کلیات نوبت من محفوظ باشد تا من صحبت کنم عرضی ندارم

نایب رئیس - جناب آقای خلعتبری مخالفید؟ (خلعت بری- بنده موافقم اما جناب آقای صدرزاده صحبت کنند)

آقای صدرزاده بفرمائید

صدرزاده - بموجب لایحه ای که دولت برای مالیات تقدیم کرده

است تذکر داده اند بر این که کسر بودجه دارند یکی از مسائلی که در مملکت لازمست بطور خیلی دقیق درباره آن مطالعه شود بودجه است (صحیح است) یعنی درآمد با خرج باید تطبیق بکنند ، کسر بودجه برای یک کشوری بسیار موجب نگرانی است قانون مالیات بردرآمدی که در سال ۱۳۲۸ در دوره ۱۰ در این جا بتصویب رسیده بد در این دوره یعنی در خرداد ماه ۱۳۳۴ لایحه دیگری از تصویب کمیسیون مشترک مجلس گذشت و بطوری که جناب آقای وزیر دارائی در جلسات کمیسیون دارئی که بنده و بعضی از آقایان نمایندگان مانند جناب آقای ارسلان خلعتبری و جناب آقای عمیدی زری و سایر آقایان میرقیتم و استماع میکردیم بیاناتی که در آن جلسه می شد ایشان تذکر دادند که در موقع اجرای آن مطابق اطلاعاتی که از دارائی شهرستانها رسیده است عایدات کشور نکت پیدا کرده است (صحیح است) این بیاناتی بوده است که وزیر مشغول کرده است کمیسیون هم مذاقهای دربارۀ این قانون کرده است و نظریات آقایان نمایندگان هم تا حدی که ممکن بوده است رعایت گردیده است و لکن قانون موقمی قانون است که در مجلس مورد رسیدگی قرار بگیرد و بنده تصور میکنم که یکی از وظایف مهم مجلس

شورای ملی و وظیفه منحصه او رسیدگی بامر مالیاتها است و حتی مطابق ماده ۹۶ قانون اساسی که میگوید میزان مالیات را هر ساله مجلس شورای ملی تعیین میکند در این ماده يك نکته ای نهفته است و آن این است که باید اساس مالیاتی معین باشد و هر سال متناسب هزینه کشور میزان این مالیات و اصل آن بالا و پائین برود یعنی در سالهائی که مملکت هزینه بیشتری پیدا کرد میزان مالیات تصاعد پیدا کند، ترقی پیدا کند و سالهائی که کارهایی که باید انجام بگیرد انجام یافته است میزان مالیات تنزل پیدا کند در هر حال بنظر بنده اینطور میآید که یکی از وظایف منحصه مجلس شورای ملی رسیدگی بقانون مالیات است خوب است آقایان اجازه بفرمائید که این قانون مالیات همانطوری که وزارت دارائی تقاضا کرده است صراحت شود و یک قانونی که هم از لحاظ سهولت برای مردم و هم از لحاظ اینکه عایدات دولت را تأمین کند تصویب مجلس شورای ملی بگذرد

نایب رئیس - رأی گرفته می شود باینکه لایحه مالیات بردرآمدی که گزارش آن از کمیسیون رسیده در دستور قرار بگیرد آقایان موافقتن قیام بفرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد گزارش قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد)

گزارش از کمیسیون قوانین دارائی

مجلس شورای ملی

اصل عدالت اجتماعی است . مفهوم عدالت اجتماعی در قوانین مالیاتی بطور خلاصه عبارت از این است که مسئله اخذ مالیات بر مبنای و اساسی متکی و مستقر باشد که طبق آن اساس هر یک از افراد و افراد مردم کشور نسبتی که از دستگاههای اجتماعی و انتظامی مستفید می شوند بهمان نسبت در تسدیه هزینه های ضروری دولت بوسیله پرداخت مالیات شرکت نمایند .

رعایت اصل مسلم و تردید ناپذیر مذکور در ممالک راقبه باعث شده است که تا حد اعلاي امکان از مالیاتهای غیر مستقیم کاسته و بر مالیات های مستقیم که به نسبت درآمد هر فرد گرفته میشود بفرزایند . مالیات های مستقیم که نوعاً کم از آن مالیات بر درآمد میباشد و مستغنی از هر گونه توصیف و تعریفی است بر اساس اصل عدالت اجتماعی در حال حاضر سرفصل درآمد های مالیاتی عموم کشورهای راقی و متقدم دنیا است و همچنین بایستی رعایت هدین اصل نرخ های مالیاتی بنا کیفیت تحصیل درآمد حتی الامکان متناسب و هم آهنگ باشد تا مردم کارگر و مزدور که با هر ق جبین و کد یعنی تحصیل عایدات میکنند و نیز مردمی که با نیروی فکری و دماغی درآمدی بدست میآورند به نرخهای کمتری مالیات پرداخته و در عوض اشخاصی که بدون هیچگونه زحمت فکری و بدنی و فقط بنا بکار بردن سرمایه خود درآمدهای سرشار و هنگفت عاید میدارند بر نرخهای بیشتر و بالاتر مالیات بپردازند .

در لایحه تقدیمی مراعات اصل معروضه شده و در آمد های حاصله از مزد و حقوق تا میزان ماهی چهار هزار ریال بطور کلی از مالیات معاف و مزایید بر آن نیز مشمول نرخ های ۶ درصد شده و در مقابل درآمد های حاصله از سرمایه از قبیل معاملات نزولی و مرابحه کاری و صرافتی و غیره تابع نرخ ۸ درصد (۸/۱۰) گردیده و چنانچه این قبیل درآمد ها از مبلغ معینی تجاوز کند مالیات دیگری به آن تعلق گرفته که در موارد مخصوص بترخ ۵۰ درصد هم میرسد و برای شرکت های سهامی هم که از مجموع سرمایه کوچک تشکیل میشود مزایائی قائل و تشریفات و ترفیباتی بعمل آمد که موجب رفعت مردم بمشارکت در این قبیل شرکت ها گردد و نرخ دریافت مالیات آن ها هم بر اساس نسبتی است که از ملاحظه سود و سرمایه شرکت بدست میآید و تصور میروید با این ترتیب اصل عدالت اجتماعی و عدالت مالیاتی کلاً رعایت شده باشد .

تناسب مالیات مستقیم با بودجه کل عایدات در ممالک متقدمه از قبیل انگلستان - فرانسه - سویس - سوئد - بلژیک - آمریکا

قسمت عمده بودجه عایدات دولت را رقم مالیات بردرآمد تشکیل میدهد و فی الثلث در سال ۱۹۵۶ مسیحی بودجه عایدات ممالک متقدمه امریکایطبق گزارش زیر :
۱- مالیات بردرآمد شرکت ها ۲۶٪
۲- مالیات بردرآمد اشخاص ۴۸٪
جمع ۷۴٪
و سایر درآمدها مجموعاً ۲۴ درصد کل بودجه را تشکیل میدهد

ناگفته نماند علت عمده که مردم آمریکا و سایر ممالک را قادر بتأدیبه چنین مالیات گزافی نموده همانا درآمدهای سرشاری است که عاید طبقات مختلف مردم میشود و تحصیل این درآمدهم نتیجه مستقیم کسی است که بنگاهها و تأسیسات وابسته بدولت از قبیل بانکها و مؤسسات تعاونی بطرق مختلف با افراد کشور نموده و با فرع بسیار نازل و انقساط طولیلا ممالیاتی عموم کشورهای راقی و متقدم دنیا است و مردم وام داده و مؤسسات دامیزشکی و دفع آفات نباتی و حیوانی و بنگاههای فلاحتی نیز انواع و اقسام کمکه های مختلف ب مردم مینمایند و کمکه همین مؤسسات است که سطح درآمد عمومی را بالا برده و مردم را قادر بپرداخت چنین مالیات هائی میکند

در کشور ما که بواسطه نتایج و آثار جنگ جهانسوز اخیر هزینه زندگی بشکل بهت آوری ترقی نموده و مخارج ضروری دولت که قلم عمده آن پرداخت حقوق مستخدمین است بیکره سرسام آوری را تشکیل داده و هزینه هنگفت دولت خواه و ناخواه باید از دریافت مالیات تأمین گردد و چاره ای جز اخذ مالیات بنظر نمیرسد وضع بودجه عایدات کشور با کمالات تأسف بجائی رسیده است که هزینه های ضروری مذکور بوسیله اخذ مالیات تأمین نشده و در سالهای اخیر بودجه دولت متضمن کسر عمده و فاقشی از حیث درآمد بوده و درآمدهای ناچیزی که بعنوان مالیات بردرآمد مالیات بر ارث مالیات مستغلات و مالیات املاک مزروعی بجهت وصول درآمده در سه سال اخیر بشرح زیر بوده است:

در سال ۱۳۳۱	۷۷۷
ریال	
در سال ۱۳۳۲	۹۳۰
ریال	
در سال ۱۳۳۳	۹۸۲
ریال	

بطوریکه ملاحظه میفرمائید نسبت درآمد های وصولی مالیاتهای مستقیم به نسبت کل درآمدهای کشور ۸ درصد کل عایدات را نشان میدهد و همین مبلغ هم با توجه باینکه در هر سال تقریباً ۲۸۲ میلیون ریال از جمع وصول مربوط بمالیاتهای تجار تی از بانکها و شرکتهائی دولتی بوده

رقم وصولی واقعی و حقیقی که تمام مؤدیان مالیاتی پرداخته اند که تقریباً معادل ۷۰۰ میلیون ریال بوده است با توجه بمراتب معروضه و با اجرای کامل برنامه هفت ساله کشور که تحت توجه و راهنمایی های مدیریت عالیجناب حضرت همایون شاهنشاهی اخیراً بتصویب مجلسین رسیده و کمکه هائی که از این راه وطرق دیگر ب مردم خواهد شد امید می رود که انشاءالله در سنوات آتی به مبلغ وصولی مالیاتهای کشور مانیز مثل سایر ممالک راقبه قلم عمده و هنگفت عایدات دولت را تشکیل دهد

سهولت در امر وصول

برای تسهیل در امر وصول مالیات معمولاً باید چند نکته در نظر گرفته شود اولاً اوقات مسؤدیان و مأورین بیهوده توضیح نگردد تا نیا تمام مردم حتی الامکان کمتر شود ثالثاً طریقه تشخیص در آمد سهل و آسان باشد رابعاً طریق اعمال نظر و غرض مسود گردد .

در لایحه تقدیمی نکات بالامنتظر نظر قرار داده شده باین ترتیب که یکمده از کسبه و پیشه و زنان و بطور کلی کسبه دوره گرد از تأدیبه مالیات معاف و برای هشتاد و یک صنف دیگر نیز مالیات مقطوعی مقرر شده که بر اساس مال الاجاره محل پیشه و یا ثلث مالیات سه سال اخیر بدون هیچگونه گفتگو و مباحثه دریافت گردد و نیز مالیات و کلاه دادگستری بر اساس حق الوکاله که طبق آیین نامه حق الوکاله دریافت می کنند در موقع تقدیم عرضحال بالصاق تعبیر دریافت و همچنین مالیات پزشکان تعیین می شود معلوم و تشخیص می گردد بعلاوه مالیات بیمانکاران بر اساس بهاء عملکرد آنها بدون توجه بسود و زیان در موقع دریافت وجه از کارفرمایان دریافت می شود و مالیات و وسایط نقلیه نیز بر اساس ظرفیت ماشین تعیین شده است باضافه مالیات صاحبان دفاتر رسمی هم بر اساس وجوه دریافتی بعنوان حق التبریر که عاید آنها میشود تعیین گردیده و رو به مرتقه شصت درصد عایدات غیرخالص آنها در آمد ویژه تلقی و بر طبق دفاتری که اداره کل ثبت اسناد بآنها داده است معین میشود و نیز مالیات معاملات غیر منقول و معاملات شرطی نزولی و استقراضی هم در دفاتر اسناد رسمی وصول میگردد و مالیات مستغلات هم از مآخذ مال الاجاره مذکور در اجاره نامه رسمی مقرر گردیده است و همین طور مالیات املاک مزروعی از روی معیزی هائی که در سنوات گذشته طبق قانون مصوب سال ۱۳۳۴ بعمل آمده وصول میشود نکته ای که بیش از سایر مسائل مورد توجه قرار گرفته رسیدگی باختلافات دارائی و بازرگانان می باشد باین معنی که آقایان نمایندگان محترم قرار گرفته و مورد توجه واقع شود

قایل توجه اینکه طبق اصل ۹۶ قانون اساسی میزان مالیات راه سه ساله بایستی مجلس شورای ملی تصویب و معین نماید و بموجب اصل دیگری از قانون اساسی بودجه هر سال باید در او اخر سال قبل بمجلس شورای ملی تقدیم گردد و خوشبختانه برای اولین مرتبه در تاریخ مشروطیت ایران تقدیم لایحه مالیاتی مقارن با تقدیم لایحه بودجه کل کشور گردیده است . اکنون بانوجه بطاب و مراتب پیش گفته امید است لایحه تقدیمی منظور نظر نمایندگان محترم قرار گرفته و مورد توجه واقع شود . الف - حقوق بانزشتگی - حقوق مخیر کمیسیون قوانین دارائی - هندی مشابهی

باین موضوع توجه کامل بعمل آمده و ملاک رسیدگی دفاتر تجار تی آنها قرار گرفته و مقرر شده است که هر گاه دفاتر بازرگانان مورد ایراد دارائی باشد موضوع اختلافات قبلاً بوسیله اظهار و اختلاف را با توضیحات خود رفع نماید و در صورتی که اظهارات و توضیحات مؤدی موجب اقتناع دارائی نگردد موضوع اختلاف بکمسیون تشخیص که با حضور نماینده بازرگانان تشکیل میشود احاله و از طرف کمیسیون رفع اختلاف بعمل آمده رأی عادلانه صادر گردد و بهر حال برای مؤدیانیکه حسن نیت داشته و بغواهند حقیقتاً مالیات عادلانه خود را بپردازند راه هر گونه اعمال غرض مسود و در عین حال برای مؤدیان مستتکف که نمیخواهند مالیات حقه دولت را بپردازند مقررات مخصوصی در نظر گرفته شده که استیفای حق دولت بعمل آید . ضمناً باستحضار خاطر نمایندگان محترم

میرسد موضوعی که در سیستم مالیاتی ایران سابقه نداشته و در لایحه تقدیمی مورد توجه واقع شده عبارت از آن است که کلیه مؤدیان مالیاتی قبلاً مالیات درآمد خود را ببنرخهای مخصوص بخود بپردازند و چنانچه مجموع درآمدهای آنها که از منابع مختلف تحصیل میشود در سال از هفتصد هزار ریال تجاوز کند مالیات دیگری بانرخهای تصاعدی که از شش درصد شروع و پنجانه درصد می شود خواهندر پرداخت و با این ترتیب نرخ پنجاه درصد کطبق قانون سابق شامل درآمدهای از دویلمیون ریال بیابا بود بموجب لایحه فعلی شامل درآمدهای از سه میلیون ریال بیابا خواهد شد و اتخاذ این رویه نیز بسیار عادلانه میباشد زیرا مسلم است اشخاصی که درآمدهای سرشار تحصیل میکنند طریقه باید در پرداخت هزینه های ضروری مملکت شرکت بیشتری داشته و مالیات بیشتری بپردازند تا عادات کامل مالیاتی از هر حیث و هر جهت رعایت شده باشد .

قابل توجه اینکه طبق اصل ۹۶ قانون اساسی میزان مالیات راه سه ساله بایستی مجلس شورای ملی تصویب و معین نماید و بموجب اصل دیگری از قانون اساسی بودجه هر سال باید در او اخر سال قبل بمجلس شورای ملی تقدیم گردد و خوشبختانه برای اولین مرتبه در تاریخ مشروطیت ایران تقدیم لایحه مالیاتی مقارن با تقدیم لایحه بودجه کل کشور گردیده است . اکنون بانوجه بطاب و مراتب پیش گفته امید است لایحه تقدیمی منظور نظر نمایندگان محترم قرار گرفته و مورد توجه واقع شود . الف - حقوق بانزشتگی - حقوق مخیر کمیسیون قوانین دارائی - هندی مشابهی

فصل اول
ماده ۱ - از درآمد مشمولین اینقانون طبق مقررت زیر مالیات دریافت میشود :
مشمولین پرداخت مالیات عبارتند از :
الف - کلیه حقوق بگیران و مزد بگیران نسبت به حقوق و دستمزد خود .
ب - کسبه و صنعتگران .
ج - بازرگانان و کسانیکه از هر نوع عملیات بازرگانی تحصیل درآمد مینمایند .
د - صاحبان حرف و مشاغل آزاد از قبیل و کلا دادگستری - پزشکان - صاحبان دفاتر اسناد رسمی - مهندسی و صاحبان جرائم و امثال آنها .
ه - هر نوع شرکت با شخصیت حقوقی که مرکز اصلی آن در ایران است نسبت بدرآمد خود ولو آنکه قسمتی از آن در خارج تحصیل شده باشد و هر نوع شرکت با شخصیت حقوقی که مرکز اصلی آن در خارج بوده و در ایران دارای شعبه یا نماینده و امثال آن باشد نسبت بدرآمدی که در ایران تحصیل مینماید .
و - صاحبان مستغلات و املاک مزروعی ای و باغات .
ز - مقاطعه کاران و اجاره داران و صاحبان وسایط نقلیه .
ح - صاحبان درآمد معاملات رهنی و بیع شرطی و استقراضی و نقل وانتقالات اموال غیر منقول و هر نوع درآمدهای اتفاقی از قبیل لاطار و بخت آزمائی و شرط بندی و حق عضویت در هیئت های مدیره و بازرسان شرکتهای غیره .
ط - هر کس که در ایران اقامت داشته و درآمدی از خارجه تحصیل نماید .
ی - صاحبان هر نوع درآمدی که بطور مستمرا اتفاقی در ایران بدست آید اعم از آنکه ساکن ایران باشند یا خارجه .

فصل دوم - بخشودگی مالیاتی
ماده ۲ - اشخاص زیر از پرداخت مالیات بخشوده اند :
الف - اعلیجناب حضرت همایون شاهنشاهی و علیاحضرت ملکه .
ب - سفراء کبار و وزراء مختار و نمایندگان فوق العاده و سایر نمایندگان سیاسی خارجی که دولت ایران ست آنان را برسمیت شناخته باشد .
ج - سراسر کنسولها و کنسولها و کلاه کنسولی و وابسته ها و کارمندان سفارتخانه ها و کنسولگریها نسبت به حقوقی که از دولت خود میگیرند مشروط بر اینکه دارای تابعیت دولتی که نماینده آن هستند بوده و دولت ایران آن ها را بر رسمیت شناخته باشد و مشروط معامله متقابله .
د - زارعین نسبت بدرآمدهای حاصله از کشت و برداشت بشرط آن که شخصاً مباشرت زراعت را عهده دار باشند .
ماده ۳ - درآمدهای زیر از تأدیبه مالیات بخشوده است :
الف - حقوق بانزشتگی - حقوق

املاک و عوائد و موقوفات آستانه قدس رضوی و مسجد گوهر شاد و آستانه حضرت معصومه و حضرت عبدالعظیم و شاه نعمت الله ولی و شاه چراغ و مدرسه عالی سه - الار و شیرخورد شیرخ و سلطان علی شاه کتابادی و مسجد سلطانی تهران و همچنین مستغلات و املاک دولتی و شهرداری ها .
د - املاک موقوفه که بمصرف امور خیریه و عام المنفعه از قبیل بیمارستان - تیمارستان - آسایشگاه مساولین دبستان و دبیرستان - دانشگاه - کودستان پرورشگاه یتیمان و آموزشگاهها و مساجد میرسد نسبت بانقسمت از درآمد که منحصراً ببيع شرطی و استقراضی و نقل وانتقالات اموال غیر منقول و هر نوع درآمدهای اتفاقی از قبیل لاطار و بخت آزمائی و شرط بندی و حق عضویت در هیئت های مدیره و بازرسان شرکتهای غیره .
ط - هر کس که در ایران اقامت داشته و درآمدی از خارجه تحصیل نماید .
ی - صاحبان هر نوع درآمدی که بطور مستمرا اتفاقی در ایران بدست آید اعم از آنکه ساکن ایران باشند یا خارجه .

باین خدمت - وجوهی که بعنوان حق بیمه یا پس انداز کارمندان دولت به مستخدم پرداخت میشود - هزینه سفر فوق العاده مسافرت و عیدیه سالانه - وجوه حاصله از بیعه و جبران خسارت بدنی و اموال آن مزایای غیر نقدی کارگران کارگاه ها و کارخانه ها .
ب - درآمد بنگاه هائی که منحصراً بمنظور امور خیریه یا عام المنفعه یا آموزش و پرورش تشکیل و صرف کارهای عمومی میشود مشروط بر اینکه عام المنفعه بودن مقاصد آنها طبق اساننامه معرز و رسماً ثبت رسیده و ترانزنامه خود را مرتباً منتشر نمایند .
ج - املاک و عوائد و موقوفات آستانه قدس رضوی و مسجد گوهر شاد و آستانه حضرت معصومه و حضرت عبدالعظیم و شاه نعمت الله ولی و شاه چراغ و مدرسه عالی سه - الار و شیرخورد شیرخ و سلطان علی شاه کتابادی و مسجد سلطانی تهران و همچنین مستغلات و املاک دولتی و شهرداری ها .
د - املاک موقوفه که بمصرف امور خیریه و عام المنفعه از قبیل بیمارستان - تیمارستان - آسایشگاه مساولین دبستان و دبیرستان - دانشگاه - کودستان پرورشگاه یتیمان و آموزشگاهها و مساجد میرسد نسبت بانقسمت از درآمد که منحصراً ببيع شرطی و استقراضی و نقل وانتقالات اموال غیر منقول و هر نوع درآمدهای اتفاقی از قبیل لاطار و بخت آزمائی و شرط بندی و حق عضویت در هیئت های مدیره و بازرسان شرکتهای غیره .
ط - هر کس که در ایران اقامت داشته و درآمدی از خارجه تحصیل نماید .
ی - صاحبان هر نوع درآمدی که بطور مستمرا اتفاقی در ایران بدست آید اعم از آنکه ساکن ایران باشند یا خارجه .

که الاطراف مردم تأسیس شود بشرط تصدیق وزارت فرهنگ.

ط - در آرمی که در نتیجه ایجاد تلبه یا ساختمان سد و نهر وقت جدید و با جامه عبق در املاک مزرعوی بدست آید تا مدت ده سال از تاریخ بهره برداری .

ی - کارخانجات کمیوت سازی - میوه خشک کنی - جوجه کشی - تهیه لبنیات - بیخ سازی - بینه پاک کنی - بله کشی - ششم شوئی - قالی شوئی - چاپ سازی و همچنین مؤسسات تولیدی برای امور صنعتی و کشاورزی و معدنی بشخص وزارت مربوطه و موافقت وزارت دارائی از تاریخ بهره برداری تا مدت پنج سال.

ک - در آمد اراضی خالصه خوزستان که طبق قانون و آیین نامه های مربوطه به اشخاص واگذار شده یا میشود تا مدت پنج سال از تاریخ بهره برداری با استثنای درآمد هائی که معافیت آنها طبق قوانین قبلی بیش از پنج سال بوده و در این صورت قانون قبلی نسبت به آنها اجرا خواهد شد.

ل - شرح گنهای تعاونی تولید و مصرف و صندوق های روستائی که طبق قوانین مربوط تشکیل شده باشد یا بشود

م - اشخاص و شرکتهائی که در مقابل انجام کار با ماشین های فلاحی از قبیل ماشین خرمن کوبی - شخم - بفر افشانی و غیره اجازه یا دستمزدهای در یافت میدارند منحصراً برای درآمد های مذکور.

ن - کلیه اشخاصی که از بودجه دولت یا مجلسین یا شهرداریها حقوق و یا دستمزدهای دریافت می نمایند و همچنین کارمندان و کارگران بنگاه راه آهن دولتی ایران و کارمندان دستگاه مرکزی سازمان برنامه و همچنین کارمندان رسمی دولت که از اداره املاک و مستغلات پهلوی حقوق دریافت میکنند نسبت بآن قسمت از درآمدی که از باب حقوق دستمزد و مزایای دولت یا مجلسین یا صندوق شهرداریها یا بودجه بنگاه و سازمان و اداره مذکور دریافت می نمایند .

نقابت - بنده طبق ماده ۱۱۴ اخطار دارم .

نایب رئیس - بفرمائید

نقابت - ماده ۱۱۴ آیین نامه مقرر میدارد در شورائی گزارش لوایح و طرح های قانونی در مجلس قرائت و نسبت به هر يك از مواد آن جداگانه مذاکره و اخذ رأی بعمل می آید این گزارش يك كتاب است فقط گزارش خوانده میشود نه تمام مواد و این کتاب را اگر بخوانید سه روز باید بخوانید . متن ماده ناظر بگزارش است نه مواد

نایب رئیس - در شور تانی بلی اما اگر در شور اول است باید قانون قرائت بشود در شور تانی باید دید چه اصلاحاتی در کمیسیون شده وجه چیزی را باید تصویب

بکنیم آقای نقابت اینهم فوریتش تصویب شده باید در جلسه طرح شود و باید قرائت بشود .

نقابت - بعرض توجه نفرمودید

نایب رئیس - عرض کردم شور تانی ندارد و چیزی را قرائت نکرده اند که مجلس بتواند تصویب بکند

نقابت - عرض بنده را توجه نفرمودید

نایب رئیس - بفرمائید

نقابت - عرض بنده این است که لوایح یا يك شورى است یا دوشورى است و در لوایح مالی شور تانی ندارد و در حکم فوریت است لایحه هم مالی است و يك شورى هم از کمیسیون آمده است به این کیفیت ماده ۱۱۴ مقرر میدارد که فقط گزارش کمیسیون قرائت بشود نه مواد

نایب رئیس - ما شور تانی نداریم

نقابت - عرض تمام نشد گزارش ناظر است بر اینکه مخبر کمیسیون تا آن جائی که امضاء کرده است قرائت بشود اما اگر این گزارش يك كتاب قانون باشد مثل اینکه چهل دو ماده و پنجاه تبصره است اینها را هم بخواند قرائت بکنند هم کسالت آورد است و هم توزیع شده آقایان خوانده اند بنده نظرم این است که اجازه بفرمائید همان گزارش خود مخبر قرائت شود

نایب رئیس - این بسته به نظر مجلس خواهد بود با اجازه آقایان پنج دقیقه نفس میدهم بعد می آئیم و رأی میگیریم

(ساعت ده و نیم جلسه بعنوان نفس تعطیل و یکساعت و ده دقیقه قبل از ظهر مجدداً ریاست آقای نورالدین امامی (ایب رئیس) تشکیل گردید)

نایب رئیس - توجه بفرمائید نظر آقایان این است که مطابق ماده ۱۱۴ احتیاج ندارد که تمام قانون خوانده بشود (صحیح است) و توزیع هم شده است اگر آقایان موافقت رأی بدهند

دکتر شاهکار - ایراد آقایان در مطلبی که خوانده نشده بطور میخوابید رأی بگیرید؟

نایب رئیس - بنده هم عرض کردم و نظرم همین بود حالا هر چه آقایان رأی بدهند برای بنده الزام آور است آقایانی که موافقت که گزارش خوانده نشده و وارد متن خود لایحه بشوم قیام بفرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد پیشنهادی رسیده که قرائت میشود

(پیشنهاد بشرح زیر قرائت شد)

امضاء کنندگان تقاضا داریم گزارش کمیسیون قوانین دارائی مربوط بمالیات بر درآمد املاک مزرعوی و مستغلات و حق تمیر که در جلسات متعدد طولانی با حضور همه بسیاری از آقایان نمایندگان مورد شور و دقت قرار گرفته است برای ملاحظاتی

مجلس محترم سنا فرستاده شود که پس از تصویب در مدت مقرر رأی نهائی اخذ گردد .

نایب رئیس - این پیشنهاد ۱۶ امضاء دارد و آقای بهبهانی امضاء اول مربوطه شماسست بفرمائید

کرنتن بهبهانی - يك امضائی از بنده (خنده نمایندگان)

نایب رئیس - توضیحی ندارید؟

بهبهانی - خیر

نایب رئیس - آقای تیمورتاش

تیمورتاش - بنده چشم از من هم امضاء گرفتند ولی توضیح میدهم موضوع خیلی ساده است وقتی که ما بیرون بودیم عدای از آقایان محترمی که در کمیسیون دارائی مجلس بودند و واقعا زحمت کشیده اند و اما این لایحه مالیات بر درآمد که با آنها صحبت شد گفتند که ما آنچه که لازم مطالعه بود کرده ایم و بنده با اینکه در کمیسیون دارائی عضو نبودم ولی با اعتمادی که باین آقایان رفقا داشته ام امضاء کرده ام که همان گزارش کمیسیون مطرح بشود و بعد بمجلس سنا برود و بعد از اینکه رأی مشورتی مجلس سنا اعلام شد در اینجا مورد بحث قرار گیرد این نظر دو دلیل دارد یکی اعتمادی که به همکاران محترم کمیسیون دارم و دوم بعلت ضیق وقت (صحیح است)

نایب رئیس - جناب آقای اردلان مخالفید

اردلان - خیر موافقم

نایب رئیس - جناب آقای حائری زاده مخالفید

حائری زاده - بلی مخالفم

نایب رئیس - بفرمائید

حائری زاده - ماشاء الله کم کم مجلس مارا چشمش زنند کارهایش يك شکلی پیش آمد کرده است که تمام قوانین مملکتی را نخوانده درست میداند قانون اساسی نگفته است که يك کمیسیون یا دولت يك قانونی که نوشته اند قانون باشد قانون اساسی گفته است که این مسائل در مجلس مطرح بشود عامه ملت ایران بفهمند بشود افکار عمومی حاضر بشود برای هضم يك قانونی، این رویه ای که ما اتخاذ کرده ایم گمان میکنم که در دوماى روس هم نبوده است دوماى روس يك مجلسی بود تحت امر و اراده تزارها بوده و آنها هم در این مسائل بحث میکردند راست است که مذاکرات در اراده امیر اطور مؤثر نبوده و اینها نظرها مشورتی بوده و وقت قانونی نداشت ولی برای این که جامعه را روشن بکنند در اطراف مسائل بحث میکردند خصوصاً يك لایحه مهمی که در تمام مشون اجتماعی مؤثر است همین طور سه بسته

بگویند صحیح است من یکروز دیگر هم این جمله را عرض کردم که در دوره چهارم بود که يك لایحه ای برای شورای دولتی آوردند شورای دولتی تشکیل بشود یا نشود چندان مهم نیست . يك مجلس مشورتی است يك قسمت کوچکى است که برای تهیه لوایح بدولت می کند این لایحه شوراىش تمام شد پیشنهادات هم داند در کمیسیون هم که رفت پیشنهادات در اطرافش توضیح داده شده بود گزارش آمد بمجلس يكى از همین جور پیشنهادات رسید که این مسئله ای است که حلاجی شده و حاضر برای افکار عمومی شده مانعی ندارد که این را اجراء کنیم مجلس هم رأی داد آن روز آقای مؤمن الملک تشریف نداشتند روز بعد که تشریف آوردند گفتند که مجلس از کمیسیون نیست و مجلس آن نیست که بطور کلی رأی بدهد و برود باید در مسائل کمی تامل بشود بحث بشود فوائد این شور و مشورت برای این است که مردم روشن بشوند و الا چهار نفر از ما اطلاع داشته باشیم یا نداشته باشیم که نمی شود ما يك آئینه ای هستیم که باید روشن بکنیم که چه بلائی بر مردم میخوابد بیاورند یا چه گلی برشان میخوابد بنده بطور سر بسته و در بسته، مخالف چندین اصل از قانون اساسی است .

آقایان هم میخواستند رأی بدهند یا رأی ندهند بنده این جور سادها را دیدم و در آخر هم مجلس انتظار بیشترش را هم دارم میخواستند رأی بدهید میخواستند ندهید

نایب رئیس - آقای مشابهی مخبر زاده مخالفید

حائری زاده - بلی مخالفم

نایب رئیس - بفرمائید

مخبر کمیسیون - بنده يك توضیحاتی عرض میکنم که چرا این پیشنهاد داده شده لایحه مالیات بر درآمد مهرین لایحه ای است که با حقوق تمام طبقات مردم از نظر مالی ارتباط دارد زیرا همانطور که در این قانون ملاحظه میفرمائید ذکر شده است هر کس از هر محل تحصیل درآمد میکند مطابق تقسیمات و نرخهائی که در این قانون ذکر شده است باید مالیات بدهد بنابراین با حذف کردن آن دسته هائی که مؤدی شناخته نمی شوند و جزء مستثنیات هستند تصدیق میکنم که این لایحه با حقوق مالی تمام مردم سرو کار دارد و از نظر اهمیت همین موضوع بود که بعضی این که کمیسیون تشکیل شد بنا بر تقاضای امضای کمیسیون مالیات بر درآمد و تصویب جناب آقای تجدد رئیس کمیسیون در رادیو و جرائد اعلام شد که تمام طبقات مؤدیان مالیاتی هر کس هر گونه انتقادی در طرق وصول مالیات از آن طبقه دارد؟ کمیسیون بنویسد یا در کمیسیون حاضر

بشود و توضیح بدهد و همچنین امضای کمیسیون مالیات بر درآمد ۱۸ نفر هستند و در همین حال از تمام آقایان نمایندگان هم تقاضا شد که هر گونه نظر یاتی که دارند بکمیسیون مرقوم دارند در کمیسیون حضور یابند (داراب-خیلیها آمدند) و توضیحات خودشان را بدهند و تعدادی از آقایان تشریف فرما شدند و در مذاکرات شرکت کردند و نظریات دولت را گوش کردند و نظریات نمایندگان را استماع کردند باید در اینجا ذکر کنم که معصوماً جناب آقای ارسلان خلعتیری (آقای صدر زاده) و همچنین آقای حائری زاده در کمیسیون تشریف فرما شدند و صرف نظر از اینکه نماینده تمام طبقات اعم از پیششان و اصناف و بازرگانان هه شان آمدند و نظریاتشان را در کمیسیون گفتند این آقایان که در کمیسیون حضور داشتند از جلسه اول تا جلسه آخر تمام موارد این لایحه را روشن کردند و مطالعه کردند و انصافاً باید تصدیق کنم که مساعی آقایانی که ذکر کردم بالاخص جناب آقای ارسلان خلعتیری و آقای عمیدی نوری و آقای صدر زاده و جناب آقای امیر نصرت اسکندری تفرکاتی دادند که از برای کمیسیون بسیار مفید بود و راهنمای خیلی خوبی بود در این جا باید بعرض برسانم که اولاً این قانون مالیات بر درآمدی که فعلاً تقسیم مجلس شده در واقع تغییرات بارز و فاحشی نسبت باساس مالیاتی که از بدو اجرای این قانون تا کنون حکم فرما بوده است داده نشده است باین معنی که سیستم مالیات بر درآمد ایران با اصلاح سیستم مالیات پرورفته بوده است و طرز تشخیص و طرز کار کمیسیون ها که در کلیه قوانین پیش بینی شده بود در این قانون با مطالعه ای که از نقطه نظر طرز عمل داشتیم و اشکالاتی که بوده است مخصوصاً با توجه باین که باید سعی کرد که مزاحمت هائی برای مؤدیان نباشد مورد توجه و اقمشدهن خاطر مطلبی که يك مطلبی که پیش از همه چیز مورد نظر دولت مورد نظر کمیسیون بود این بود که در مورد بازرگانان اصل برای تشخیص مالیات مؤدی دقت است و درآمد اظهار شده در دفاتر باید ملاک عمل قرار داده شود و بهیچوجه من الوجوه نباید اجازه داده شود که آموزین وصول دفاتر را نادیده تلقی کنند و اخطار هائی صادر کنند که مبنای اساسی نداشته باشد در این لایحه ماده های پیش بینی شده است که آن این است که بازرگانان بر اساس دفاتر قانونی و درآمدهای اظهار شده در آن دفاتر مالیات پرداخت خواهند کرد و اگر وزارت دارائی بدانات ايرادى داشته باشد موضوع اختلاف و موضوع ايرادى باید بمؤدی ابلاغ کند که مودی

در ظرف يكماه برای وزارت دارائی مطالب را روشن کند و رفع اختلاف با دارائی بکند و چنانچه رفع اختلاف نشد موضوع در کمیسیون تشخیص حل و فصل میشود ملاحظه بفرمائید چیزی که در مالیاتها از اهم مسائل است این نکته است . بنابراین در این قانون سعی شده که حقوق مؤدیان مالیاتی کاملاً محترم شمرده شود بنابراین همانطور که در ماده اول گفته شده است هر کس به نسبت درآمدی که تحصیل میکند باید مالیات بدهد با توجه باین مطالب چون در اینجا ذکر کنم که معصوماً جناب آقای ارسلان خلعتیری (آقای صدر زاده) و همچنین آقای حائری زاده در کمیسیون تشریف فرما شدند و صرف نظر از اینکه نماینده تمام طبقات اعم از پیششان و اصناف و بازرگانان هه شان آمدند و نظریاتشان را در کمیسیون گفتند این آقایان که در کمیسیون حضور داشتند از جلسه اول تا جلسه آخر تمام موارد این لایحه را روشن کردند و مطالعه کردند و انصافاً باید تصدیق کنم که مساعی آقایانی که ذکر کردم بالاخص جناب آقای ارسلان خلعتیری و آقای عمیدی نوری و آقای صدر زاده و جناب آقای امیر نصرت اسکندری تفرکاتی دادند که از برای کمیسیون بسیار مفید بود و راهنمای خیلی خوبی بود در این جا باید بعرض برسانم که اولاً این قانون مالیات بر درآمدی که فعلاً تقسیم مجلس شده در واقع تغییرات بارز و فاحشی نسبت باساس مالیاتی که از بدو اجرای این قانون تا کنون حکم فرما بوده است داده نشده است باین معنی که سیستم مالیات بر درآمد ایران با اصلاح سیستم مالیات پرورفته بوده است و طرز تشخیص و طرز کار کمیسیون ها که در کلیه قوانین پیش بینی شده بود در این قانون با مطالعه ای که از نقطه نظر طرز عمل داشتیم و اشکالاتی که بوده است مخصوصاً با توجه باین که باید سعی کرد که مزاحمت هائی برای مؤدیان نباشد مورد توجه و اقمشدهن خاطر مطلبی که يك مطلبی که پیش از همه چیز مورد نظر دولت مورد نظر کمیسیون بود این بود که در مورد بازرگانان اصل برای تشخیص مالیات مؤدی دقت است و درآمد اظهار شده در دفاتر باید ملاک عمل قرار داده شود و بهیچوجه من الوجوه نباید اجازه داده شود که آموزین وصول دفاتر را نادیده تلقی کنند و اخطار هائی صادر کنند که مبنای اساسی نداشته باشد در این لایحه ماده های پیش بینی شده است که آن این است که بازرگانان بر اساس دفاتر قانونی و درآمدهای اظهار شده در آن دفاتر مالیات پرداخت خواهند کرد و اگر وزارت دارائی بدانات ايرادى داشته باشد موضوع اختلاف و موضوع ايرادى باید بمؤدی ابلاغ کند که مودی

طرح و تصویب لایحه مسکو گده ریالی نیکی

وزیر دارائی - فریاد لایحه مسکوک ده ریالی که در فوریتش تصویب شده است در دستور است آن را مطرح بفرمائید .

نایب رئیس - لایحه ضرب مسکوک در ریالی قرائت میشود .

(شرح زیر قرائت شد)

مجلس شورای ملی

نظر باینکه اسکناسهای ده ریالی بانک ملی ایران بواسطه سرعت جریان دست بدست گشتن بین طبقات مختلفه در اندک مدت بعد از جریان پاره و فرسوده شده و علاوه بر آنکه شکل خود را از دست میدهد ممکن است موجبات سرایت برخی از امراض را نیز فراهم سازد و از طرفی تهیه هر يك اسکناس ده ریالی برای دولت پنجاه دینار تمام میشود و هر گاه مسکوک ده ریالی نیکی ضرب شود علاوه بر آنکه بهای فلز و هزینه ضرب آن حد اکثر ۲۰ ریال خواهد بود سالهای متبادی نیز در جریان بود و هیچوقت ارزش فلزی خود را از دست ندیمند چنین در نظر گرفته شده که معادل مبلغ دو بیست میباید ریال مسکوک ده ریالی نیکی در ضرابخانه ضرب و در گردش گذارده شود بنابراین طرح قانونی ذیل را که مشتمل بر ۸ ماده میباشد تقدیم و استعلامی تصویب آن را با قید فوریت دارد:

طرح قانونی ضرب مسکوک ده ریالی نیکی

ماده اول - بدولت اجازه داده میشود مسکوک ده ریالی نیکی را که در داخله رواج قانونی خواهد داشت بقطر ۲۱ میلی متر و بوزن ۱۲ گرم ضرب و بجزیران بگذارد .

ماده دوم - هر کس کسب مسکوک فوق عبارت خواهد بود از ۲۵ درصد نیکی و ۲۰ درصد مس .

ماده سوم - مسکوک مزبور در حدود آن زنجیر دارو در یک طرف آن شیر و - و خوردن و ببارك ببلوط و زیتون قیمت قانونی (ده ریال) بیرون و در طرف دیگر سال ضرب ببارك ببلوط و زیتون قیمت قانونی (۱۰ ریال) بدهد خواهد بود .

ماده چهارم - حذرت خیم قانونی مسکوک فوق الذکر از حیث عبارت سی در هزار و از حیث وزن بیست در هزار خواهد بود .

ماده پنجم - بیانات کلی اجازه داده می شود تا مبلغ دو بیست میلیون ریال از مسکوک فوق را ضرب نموده و بجزیران بگذارد .

ماده ششم - ضرب مسکوک موضوع این قانون منحصر بدولت است و باید منحصراً در ضرابخانه دولتی ضرب شود .

ماده هفتم - معادل صد در صد ارزش اسمی مسکوک که بوجوب قانون بجزیران گذارده میشود پس از وضع هزینه ضرب در بانک خواهیم داشت . آقای فررهر

جلسه ۴۱۸

ملى ايران در حساب مخصوص بامانت سپرده خواهد شد .

ماده هشتم - وزارت دارائی مأمور اجراء این قانون است .

نخست وزير - حسين علاء

وزير دارائی - فروهر

نایب رئیس - کلیات مطرح است آقای خلعتیری مخالفید؟ (خلعتیری - خیر)

آقای شوشتری مخالفید (شوشتری - بلی) بفرمائید .

شوشتری - توجه جناب آقای وزیر دارائی را يك تبه دیگر هم این عرض را کردم جلب میکنم بین موضوع چون آقای دکنر ملائکه و بعضی های دیگر بامن صحبت کردند تقریباً با نظر من موافقت کردند جناب آقای فروهر تمام زارمین تمام دهقانان در این مملکت در موقع فروش محصول بدست آورده از زحمات کشاورزی خود مقداری از پول را میبرند نگاه میدارند و همین سبب میشود که بانک ملی اقبال در موضوع پخش اسکناس و انتشار اسکناس دوچار زحمت میشود گاهی بازار تجمار بازرگانان و اصناف دست تنگ میشوند چرا میبرند؟ برای اینکه آن بیچاره زارع برای زیانتش برای فریضه حشش برای امور دیگر ، متلاً برای فرزندان میخواستند که معادل مبلغ دو بیست میباید ریال مسکوک ده ریالی نیکی در ضرابخانه ضرب و در گردش گذارده شود بنابراین طرح قانونی ذیل را که مشتمل بر ۸ ماده میباشد تقدیم و استعلامی تصویب آن را با قید فوریت دارد:

طرح قانونی ضرب مسکوک ده ریالی نیکی

ماده اول - بدولت اجازه داده میشود مسکوک ده ریالی نیکی را که در داخله رواج قانونی خواهد داشت بقطر ۲۱ میلی متر و بوزن ۱۲ گرم ضرب و بجزیران بگذارد .

ماده دوم - هر کس کسب مسکوک فوق عبارت خواهد بود از ۲۵ درصد نیکی و ۲۰ درصد مس .

ماده سوم - مسکوک مزبور در حدود آن زنجیر دارو در یک طرف آن شیر و - و خوردن و ببارك ببلوط و زیتون قیمت قانونی (ده ریال) بیرون و در طرف دیگر سال ضرب ببارك ببلوط و زیتون قیمت قانونی (۱۰ ریال) بدهد خواهد بود .

ماده چهارم - حذرت خیم قانونی مسکوک فوق الذکر از حیث عبارت سی در هزار و از حیث وزن بیست در هزار خواهد بود .

ماده پنجم - بیانات کلی اجازه داده می شود تا مبلغ دو بیست میلیون ریال از مسکوک فوق را ضرب نموده و بجزیران بگذارد .

ماده ششم - ضرب مسکوک موضوع این قانون منحصر بدولت است و باید منحصراً در ضرابخانه دولتی ضرب شود .

ماده هفتم - معادل صد در صد ارزش اسمی مسکوک که بوجوب قانون بجزیران گذارده میشود پس از وضع هزینه ضرب در بانک خواهیم داشت . آقای فررهر

برای اینکار در هر بیست میلیون تومانی که نقره مسکه زده میشود پس از وضع مخارج در دو میلیون تومان بیست میلیون ریال خالص ماند برای صندوق بانک یادوت و بانک هر دو یکی است از یک طرف اندوخته نقره پیش دهائی ها شده بیش مردم شده است از جهت دیگر اسکناس هم اندوخته شده پس اگر موافقت بفرمائید بجای اینکار يك روز هم باید این فکر بشود که مسكوك نقره و طلا در دست مردم باشد منتهی بطوریکه صرفه نکند که بصورت مختلف آنرا توزیع کنند یا فلان البته موضوع قاچاق يك موضوع دیگر است و امیدوارم که آقای فروهر بانظر صائبی که دارند در این مورد هم يك نظر صائبی بکنند.

بنام علی هدا بنده عقیده ام اینست که اگر بیست نقره نقره رایجی بکنومان مردم بدهند بدست مردم هم برای خودشان صرف میکند و هم سه ساله ناچارند نقره وارد بکنند توی مملکت ذخیره شود یعنی در دست دهائی ها و از یک طرف هم اسکناس نیرود توی صندوق احتکار شود بنام علی هدا من با زارت دارم ترجه جناب آقای وزیر دارائی را جلب میکنم بامتخصصین فن و آقای دکتر ملانکه که این پیشنهاد را کرده یکمرتبه دیگر صحبت بفرمایند اگر نظر ارادتند از نظر اندوخته نقره برای مملکت خدمت است بپذیرید و اگر اشتباهی میکنم بانظر استدلالی و علمی نظر مراد بکشید این که بگویند فلان زردم و این فلان زارع توی مردم بآن مفهومی که من میگویم البته پول ما معتبر است ولی اطمینان فلان زارع فلان دهقان گوشه مملکت را جلب نمیکند از این جهت بنده این عرض را کردم

نایب رئیس - جناب آقای وزیر دارائی - راجع بمذاکرات نماینده محترم جناب آقای شوشتری که پول نقره باید بجزایر گداخته شود نمیخواهم وارد بحث بشوم چون بحث بسیار مفصلی است که نه موقع است و نه مجال ولی يك موضوع را بنده اجازه بدهند که عرض کنم که اشتباه نکنند ایشان فرمودند که بیا بیست نقره در جریان بگذارید برای اینکه دهائی ها آن سکه نقره را بپرند پیش خودشان قایم کنند و با بصورت زبور آلات و صورت دیگری در آوردند و اسکناس در جریان باشد منظور دولت از تقدیم این لایحه بکلی مسئله دیگری است دولت میگوید چون اسکناسهای يك تومانی زیاد در جریان است و دوران زیاد است و از این دست بان دست میچرخد در طول هر سال لازم میآید که قسمت همدائی از اینها را عوض بکنند یعنی بسوزانند و اسکناس در حدود دهشاهی الی یازدهشاهی خرج طبع دارد و من برای اینکه از این ضرورتی که متوجه بانک ملی میشود جلو گیری بکنم می خواهم مسكوك ده ریالی را بجزایر بگذارم برای اینکه مجبور نشوم هر سال صد هزار پول نقره سکه بکنم چنانچه عالی بفرمائید پول نقره سکه بکنند برای اینکه در دهات نگاهدارند این بحث مطلقاً جدا گانه است و مربوط باین موضوع نیست فلسفه تقدیم این قانون اینست که عرض کردم بر فرض شبهه را قوی بگیریم حسابهای که فرمودند صحیح باشد نتیجه چه خواهد شد نتیجه این خواهد بود که اسکناسهای يك تومانی دائم در جریان خواهد بود و باید هر سال عوضش کنند توجه بمفهوم و منطبق قانون فرموده اند اگر توجه فرموده بودید تصور میکنم که این تذکره را نمیدادید حالا آیا صلاح هست که مسكوك نقره در جریان باشد یا نباشد آن يك بحث همی است که مربوط بمانحن فیه نیست

نایب رئیس - جناب آقای وزیر دارائی - بنده هم عرضی ندارم لایحه بسیار مفید که موجب تسریع مبادله و در عین حال جلوگیری از زحمت افراد میشود هم جناب لایحه است و بحث و مذاکره زیادی در اطرافش لازم نیست و توضیحات جناب آقای وزیر دارائی هم کاملاً کافی بود و باین جهت مورد بحث زیادی واقع نخواهد شد ولی مطلبی که میخواستم عرض کنم تقاضای جلب توجه آقای وزیر دارائی را بکنم که اگر موافق باشند اصلاح مختصری در لایحه بشود اصولاً وقتی که آمدند پول را تبدیل بکافه کردند برای این بود که موجب تسهیل در مبادله فراهم شود یعنی يك سکه بزرگ را احتیاج نداشته باشد در جیب گذاشته باشند تا حمل آن اشکال زیادی داشته باشد و اشکال در مبادله و حمل و نقل آن بشود بدین مناسبت آمدند کاغذ را اختیار کردند تا اینکه در مبادله و حمل بسیار ساده باشد یعنی اگر صد هزار تومان بخواهیم مسكوك حمل بکنیم و مبادله بکنیم احتیاج بيك وسیله نقلیه زیادی داشت ولی صد هزار تومان کاغذ را میشود در يك جای بسیار مختصری قرارداد بنابر این وقتی که فلسفه این بود راجع بوزنش که ۱۲ گرم است آقای وزیر دارائی برای بنده يك اشکالی پیش میآید همانطور که در سایر ممالک رقیه خیلی معمول است مسكوكات بسیار کوچک است که بتوانند در يك جای کوچک بگذارند بنابر این اگر متناسب باشد این وزنش را در نظر بگیریم که ۱۲ گرم موجب سنگینی مسكوك هست یا نه کاری کنیم که این مسكوك را در حدود یکریالی های معمولی باشد اگرشش گرم بکنند بهتر خواهد بود با توجه باین موضوع اگر چنانچه عرایض من مطابق مصالح عمومی هست این موضوع اصلاح شود و البته آقای وزیر دارائی توضیح مطلب را میفرمایند که رفع اشکال بشود ممکن است این اشکال داشته باشد که این مسكوكی که ضرب میکنیم مشخصات زیادتری داشته باشد از یک ریالی یا دوریال و پنج ریالی گمان میکنم ضرورت خواهد داشت که این موضوع مورد توجه قرار بگیرد

نایب رئیس - جناب آقای وزیر دارائی - با تشکر از توضیحاتی که آقای صارمی فرمودند میخواستم حضورشان عرض کنم که این مسئله مطلقاً فنی است و بنده هیچوجه نمیتوانم عرض بکنم که چرا بزرگ و کوچک میشود این يك موضوعی است که بانک قلمی باضربخانه مذاکره کرده اند باین نتیجه رسیده اند سرویس ذی فن بانک ملی باضرب خانه مذاکره کرده اند و اینطور صلاح دیده اند حالا این تذکری که میدیدم از نظر فنی قابل قبول باشد یا نه چه عرض کنم ولی قطعاً صلاح را در این مورد در این قسمت تشخیص کرده اند از خصوص مرضی بکنم

نایب رئیس - بنده هم عرضی ندارم لایحه بسیار مفید که موجب تسریع مبادله و در عین حال جلوگیری از زحمت افراد میشود هم جناب لایحه است و بحث و مذاکره زیادی در اطرافش لازم نیست و توضیحات جناب آقای وزیر دارائی هم کاملاً کافی بود و باین جهت مورد بحث زیادی واقع نخواهد شد ولی مطلبی که میخواستم عرض کنم تقاضای جلب توجه آقای وزیر دارائی را بکنم که اگر موافق باشند اصلاح مختصری در لایحه بشود اصولاً وقتی که آمدند پول را تبدیل بکافه کردند برای این بود که موجب تسهیل در مبادله فراهم شود یعنی يك سکه بزرگ را احتیاج نداشته باشد در جیب گذاشته باشند تا حمل آن اشکال زیادی داشته باشد و اشکال در مبادله و حمل و نقل آن بشود بدین مناسبت آمدند کاغذ را اختیار کردند تا اینکه در مبادله و حمل بسیار ساده باشد یعنی اگر صد هزار تومان بخواهیم مسكوك حمل بکنیم و مبادله بکنیم احتیاج بيك وسیله نقلیه زیادی داشت ولی صد هزار تومان کاغذ را میشود در يك جای بسیار مختصری قرارداد بنابر این وقتی که فلسفه این بود راجع بوزنش که ۱۲ گرم است آقای وزیر دارائی برای بنده يك اشکالی پیش میآید همانطور که در سایر ممالک رقیه خیلی معمول است مسكوكات بسیار کوچک است که بتوانند در يك جای کوچک بگذارند بنابر این اگر متناسب باشد این وزنش را در نظر بگیریم که ۱۲ گرم موجب سنگینی مسكوك هست یا نه کاری کنیم که این مسكوك را در حدود یکریالی های معمولی باشد اگرشش گرم بکنند بهتر خواهد بود با توجه باین موضوع اگر چنانچه عرایض من مطابق مصالح عمومی هست این موضوع اصلاح شود و البته آقای وزیر دارائی توضیح مطلب را میفرمایند که رفع اشکال بشود ممکن است این اشکال داشته باشد که این مسكوكی که ضرب میکنیم مشخصات زیادتری داشته باشد از یک ریالی یا دوریال و پنج ریالی گمان میکنم ضرورت خواهد داشت که این موضوع مورد توجه قرار بگیرد

نایب رئیس - بنده هم عرضی ندارم لایحه بسیار مفید که موجب تسریع مبادله و در عین حال جلوگیری از زحمت افراد میشود هم جناب لایحه است و بحث و مذاکره زیادی در اطرافش لازم نیست و توضیحات جناب آقای وزیر دارائی هم کاملاً کافی بود و باین جهت مورد بحث زیادی واقع نخواهد شد ولی مطلبی که میخواستم عرض کنم تقاضای جلب توجه آقای وزیر دارائی را بکنم که اگر موافق باشند اصلاح مختصری در لایحه بشود اصولاً وقتی که آمدند پول را تبدیل بکافه کردند برای این بود که موجب تسهیل در مبادله فراهم شود یعنی يك سکه بزرگ را احتیاج نداشته باشد در جیب گذاشته باشند تا حمل آن اشکال زیادی داشته باشد و اشکال در مبادله و حمل و نقل آن بشود بدین مناسبت آمدند کاغذ را اختیار کردند تا اینکه در مبادله و حمل بسیار ساده باشد یعنی اگر صد هزار تومان بخواهیم مسكوك حمل بکنیم و مبادله بکنیم احتیاج بيك وسیله نقلیه زیادی داشت ولی صد هزار تومان کاغذ را میشود در يك جای بسیار مختصری قرارداد بنابر این وقتی که فلسفه این بود راجع بوزنش که ۱۲ گرم است آقای وزیر دارائی برای بنده يك اشکالی پیش میآید همانطور که در سایر ممالک رقیه خیلی معمول است مسكوكات بسیار کوچک است که بتوانند در يك جای کوچک بگذارند بنابر این اگر متناسب باشد این وزنش را در نظر بگیریم که ۱۲ گرم موجب سنگینی مسكوك هست یا نه کاری کنیم که این مسكوك را در حدود یکریالی های معمولی باشد اگرشش گرم بکنند بهتر خواهد بود با توجه باین موضوع اگر چنانچه عرایض من مطابق مصالح عمومی هست این موضوع اصلاح شود و البته آقای وزیر دارائی توضیح مطلب را میفرمایند که رفع اشکال بشود ممکن است این اشکال داشته باشد که این مسكوكی که ضرب میکنیم مشخصات زیادتری داشته باشد از یک ریالی یا دوریال و پنج ریالی گمان میکنم ضرورت خواهد داشت که این موضوع مورد توجه قرار بگیرد

نایب رئیس - بنده هم عرضی ندارم لایحه بسیار مفید که موجب تسریع مبادله و در عین حال جلوگیری از زحمت افراد میشود هم جناب لایحه است و بحث و مذاکره زیادی در اطرافش لازم نیست و توضیحات جناب آقای وزیر دارائی هم کاملاً کافی بود و باین جهت مورد بحث زیادی واقع نخواهد شد ولی مطلبی که میخواستم عرض کنم تقاضای جلب توجه آقای وزیر دارائی را بکنم که اگر موافق باشند اصلاح مختصری در لایحه بشود اصولاً وقتی که آمدند پول را تبدیل بکافه کردند برای این بود که موجب تسهیل در مبادله فراهم شود یعنی يك سکه بزرگ را احتیاج نداشته باشد در جیب گذاشته باشند تا حمل آن اشکال زیادی داشته باشد و اشکال در مبادله و حمل و نقل آن بشود بدین مناسبت آمدند کاغذ را اختیار کردند تا اینکه در مبادله و حمل بسیار ساده باشد یعنی اگر صد هزار تومان بخواهیم مسكوك حمل بکنیم و مبادله بکنیم احتیاج بيك وسیله نقلیه زیادی داشت ولی صد هزار تومان کاغذ را میشود در يك جای بسیار مختصری قرارداد بنابر این وقتی که فلسفه این بود راجع بوزنش که ۱۲ گرم است آقای وزیر دارائی برای بنده يك اشکالی پیش میآید همانطور که در سایر ممالک رقیه خیلی معمول است مسكوكات بسیار کوچک است که بتوانند در يك جای کوچک بگذارند بنابر این اگر متناسب باشد این وزنش را در نظر بگیریم که ۱۲ گرم موجب سنگینی مسكوك هست یا نه کاری کنیم که این مسكوك را در حدود یکریالی های معمولی باشد اگرشش گرم بکنند بهتر خواهد بود با توجه باین موضوع اگر چنانچه عرایض من مطابق مصالح عمومی هست این موضوع اصلاح شود و البته آقای وزیر دارائی توضیح مطلب را میفرمایند که رفع اشکال بشود ممکن است این اشکال داشته باشد که این مسكوكی که ضرب میکنیم مشخصات زیادتری داشته باشد از یک ریالی یا دوریال و پنج ریالی گمان میکنم ضرورت خواهد داشت که این موضوع مورد توجه قرار بگیرد

تصویب شد ماده هفتم قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد) **ماده هفتم** - معادل صد درصد ارزش رضی مسكوكی که بموجب قانون بجزایر گذاشته میشود پس از وضع هزینه ضرب در بانک ملی ایران در حساب مخصوص بامانات سپرده خواهد شد **نایب رئیس** - آقای مهدوی بان ماده مغالفت بفرمائید

مهدوی - وقتی که آقای وزیر دارائی این لایحه را تقدیم فرمودند بما يك وعده ای دادند که خیال میکردیم در متن این قانون هست حالا معلوم میشود که تصویب گرفته بودند که ارزش رسمی مسكوك را در حساب بانک کشاورزی بگذارند در اینجا آقا توضیح فرمودید و ما استدعا میکنیم که در متن این لایحه هم قید بفرمائید که بانک ملی مجاز باشد این امانت را بآنک کشاورزی بسپارد **نایب رئیس** - آقای وزیر دارائی وزیر دارائی - بنده روزی که این لایحه را تقدیم کردم البته تصویب قانون بنظر آقایان محترم است ، ام از اینکه بنده مرضی میکردم یا نمیکردم تغییر در تصویب ویا در رد بودید ولی بنده باحس این مسئله بدون اینکه الزامی داشته باشم در پشت این تریبون عرض کردم که دولت از نظر اینکه کمک کشاورزان بشود و بانک کشاورزی که متأسفانه الان اوضاع دولت اجازه نمیدهد که بسرمایه آن چیزی بیفزایند گشایش برای کار خود پیدا بکنند دولت در نظر دارد که این را بصورت سپرده ثابت امانت مازاد آنچه را که پس از وضع قیمت ضرب می ماند بیآنک کشاورزی تحویل بدهد این يك توضیحی بود که من تذکر آن عرض مجلس شورای ملی رسانیدم حالا میفرمایند اهل را در قانون بگذار اگر میخواستیم از اول خودمان گذاشته بودیم ، نمیتوانیم در قانون بگذاریم ، بيك دلیل برای اینکه محل تمرکز تمام دارائی مملکت بانک ملی ایران است این مثل این است که جناب عالی بفرمائید که پشتوانه اسکناس را هم ببریم فلانجا بگذاریم این مشکل و متمم پولهایمان است که در جریان است این وعده را هم به بانک ملی گفته می شود که این را آنجا بعنوان سپرده ثابت بگذار از نظر اینکه هرگز پولی مملکت و بانک مرکزی و بانک ناشر اسکناس است و پشتوانه این پول هم اسکناس است در حقیقت همانطور که اسکناس پشتوانه خاصی دارد یعنی طلا و ارز و جواهر و غیره اینهم پشتوانه اش اسکناس است و باید در بانک ملی متمرکز باشد بر خلاف اصول است حرفی است دولت زده است و عمل میکند تصور نمیکند احتیاجی بتوضیح باشد **نایب رئیس** - پیشنهادی از طرف آقای خلیف پوری رسیده که قرائت میشود

نایب رئیس - جناب آقای وزیر دارائی - بنده هم عرضی ندارم لایحه بسیار مفید که موجب تسریع مبادله و در عین حال جلوگیری از زحمت افراد میشود هم جناب لایحه است و بحث و مذاکره زیادی در اطرافش لازم نیست و توضیحات جناب آقای وزیر دارائی هم کاملاً کافی بود و باین جهت مورد بحث زیادی واقع نخواهد شد ولی مطلبی که میخواستم عرض کنم تقاضای جلب توجه آقای وزیر دارائی را بکنم که اگر موافق باشند اصلاح مختصری در لایحه بشود اصولاً وقتی که آمدند پول را تبدیل بکافه کردند برای این بود که موجب تسهیل در مبادله فراهم شود یعنی يك سکه بزرگ را احتیاج نداشته باشد در جیب گذاشته باشند تا حمل آن اشکال زیادی داشته باشد و اشکال در مبادله و حمل و نقل آن بشود بدین مناسبت آمدند کاغذ را اختیار کردند تا اینکه در مبادله و حمل بسیار ساده باشد یعنی اگر صد هزار تومان بخواهیم مسكوك حمل بکنیم و مبادله بکنیم احتیاج بيك وسیله نقلیه زیادی داشت ولی صد هزار تومان کاغذ را میشود در يك جای بسیار مختصری قرارداد بنابر این وقتی که فلسفه این بود راجع بوزنش که ۱۲ گرم است آقای وزیر دارائی برای بنده يك اشکالی پیش میآید همانطور که در سایر ممالک رقیه خیلی معمول است مسكوكات بسیار کوچک است که بتوانند در يك جای کوچک بگذارند بنابر این اگر متناسب باشد این وزنش را در نظر بگیریم که ۱۲ گرم موجب سنگینی مسكوك هست یا نه کاری کنیم که این مسكوك را در حدود یکریالی های معمولی باشد اگرشش گرم بکنند بهتر خواهد بود با توجه باین موضوع اگر چنانچه عرایض من مطابق مصالح عمومی هست این موضوع اصلاح شود و البته آقای وزیر دارائی توضیح مطلب را میفرمایند که رفع اشکال بشود ممکن است این اشکال داشته باشد که این مسكوكی که ضرب میکنیم مشخصات زیادتری داشته باشد از یک ریالی یا دوریال و پنج ریالی گمان میکنم ضرورت خواهد داشت که این موضوع مورد توجه قرار بگیرد

نایب رئیس - جناب آقای وزیر دارائی - بنده هم عرضی ندارم لایحه بسیار مفید که موجب تسریع مبادله و در عین حال جلوگیری از زحمت افراد میشود هم جناب لایحه است و بحث و مذاکره زیادی در اطرافش لازم نیست و توضیحات جناب آقای وزیر دارائی هم کاملاً کافی بود و باین جهت مورد بحث زیادی واقع نخواهد شد ولی مطلبی که میخواستم عرض کنم تقاضای جلب توجه آقای وزیر دارائی را بکنم که اگر موافق باشند اصلاح مختصری در لایحه بشود اصولاً وقتی که آمدند پول را تبدیل بکافه کردند برای این بود که موجب تسهیل در مبادله فراهم شود یعنی يك سکه بزرگ را احتیاج نداشته باشد در جیب گذاشته باشند تا حمل آن اشکال زیادی داشته باشد و اشکال در مبادله و حمل و نقل آن بشود بدین مناسبت آمدند کاغذ را اختیار کردند تا اینکه در مبادله و حمل بسیار ساده باشد یعنی اگر صد هزار تومان بخواهیم مسكوك حمل بکنیم و مبادله بکنیم احتیاج بيك وسیله نقلیه زیادی داشت ولی صد هزار تومان کاغذ را میشود در يك جای بسیار مختصری قرارداد بنابر این وقتی که فلسفه این بود راجع بوزنش که ۱۲ گرم است آقای وزیر دارائی برای بنده يك اشکالی پیش میآید همانطور که در سایر ممالک رقیه خیلی معمول است مسكوكات بسیار کوچک است که بتوانند در يك جای کوچک بگذارند بنابر این اگر متناسب باشد این وزنش را در نظر بگیریم که ۱۲ گرم موجب سنگینی مسكوك هست یا نه کاری کنیم که این مسكوك را در حدود یکریالی های معمولی باشد اگرشش گرم بکنند بهتر خواهد بود با توجه باین موضوع اگر چنانچه عرایض من مطابق مصالح عمومی هست این موضوع اصلاح شود و البته آقای وزیر دارائی توضیح مطلب را میفرمایند که رفع اشکال بشود ممکن است این اشکال داشته باشد که این مسكوكی که ضرب میکنیم مشخصات زیادتری داشته باشد از یک ریالی یا دوریال و پنج ریالی گمان میکنم ضرورت خواهد داشت که این موضوع مورد توجه قرار بگیرد

نایب رئیس - جناب آقای وزیر دارائی - بنده هم عرضی ندارم لایحه بسیار مفید که موجب تسریع مبادله و در عین حال جلوگیری از زحمت افراد میشود هم جناب لایحه است و بحث و مذاکره زیادی در اطرافش لازم نیست و توضیحات جناب آقای وزیر دارائی هم کاملاً کافی بود و باین جهت مورد بحث زیادی واقع نخواهد شد ولی مطلبی که میخواستم عرض کنم تقاضای جلب توجه آقای وزیر دارائی را بکنم که اگر موافق باشند اصلاح مختصری در لایحه بشود اصولاً وقتی که آمدند پول را تبدیل بکافه کردند برای این بود که موجب تسهیل در مبادله فراهم شود یعنی يك سکه بزرگ را احتیاج نداشته باشد در جیب گذاشته باشند تا حمل آن اشکال زیادی داشته باشد و اشکال در مبادله و حمل و نقل آن بشود بدین مناسبت آمدند کاغذ را اختیار کردند تا اینکه در مبادله و حمل بسیار ساده باشد یعنی اگر صد هزار تومان بخواهیم مسكوك حمل بکنیم و مبادله بکنیم احتیاج بيك وسیله نقلیه زیادی داشت ولی صد هزار تومان کاغذ را میشود در يك جای بسیار مختصری قرارداد بنابر این وقتی که فلسفه این بود راجع بوزنش که ۱۲ گرم است آقای وزیر دارائی برای بنده يك اشکالی پیش میآید همانطور که در سایر ممالک رقیه خیلی معمول است مسكوكات بسیار کوچک است که بتوانند در يك جای کوچک بگذارند بنابر این اگر متناسب باشد این وزنش را در نظر بگیریم که ۱۲ گرم موجب سنگینی مسكوك هست یا نه کاری کنیم که این مسكوك را در حدود یکریالی های معمولی باشد اگرشش گرم بکنند بهتر خواهد بود با توجه باین موضوع اگر چنانچه عرایض من مطابق مصالح عمومی هست این موضوع اصلاح شود و البته آقای وزیر دارائی توضیح مطلب را میفرمایند که رفع اشکال بشود ممکن است این اشکال داشته باشد که این مسكوكی که ضرب میکنیم مشخصات زیادتری داشته باشد از یک ریالی یا دوریال و پنج ریالی گمان میکنم ضرورت خواهد داشت که این موضوع مورد توجه قرار بگیرد

يك مقدارى بر حجم اسكناس اضافه مى شود در انظار و در افواه نباشد و موجب ترقى قيمت نشود امروز آقاى وزير دارائى مى فرماید ۸۰۰ ميليون كارش به ۱۲۰۰ ميليون كشيده است و انفلاسيون هم ايجاد شده است اقتضا دارد كه مجلس شوراى مى براى اختياراتى كه به هيئت نظارت اندوخته اسكناس داده است فكرى بكنند و اين اختيار را محدود بكنند يا تا يك حدى متوقف سازد زمان مدخليتى در مسئوليت افراد زنده روحى ندارد در عايت قواعد و قوانين در تمام احوال براى تمام اتباع يك كشور لازم و ضرورى است والا هر كس آمد گفت اين را وزير سابق کرده بمن چه! اين حرف معنى ندارد اين يك نكته اى است كه بايد توجه بفرمائيد و انشاء الله در يك فرصت كافى بحساب اين كار رسيد گى مى شود.

آقاى خلعت برى متوقع هستند كه پول به مردم قرض بدهند بجای پول قرض دادن رفع زحمت بفرمایند مردم را به دادگستری نكشانند ما در اینجا برای معاف کردن ۵۰ گوسفند از مالیات علف چر خاطرتان هست كه چقدر كوشش كرديم و وزير كشاورزى گفت ما نمى توانيم اين مالیات علف چر را نگیریم آقا بخدا در شهر گرگان از يك اسب، از يك الاغ از يك دانه الاغ مى گیرند، هنوز ول نمى كنند بخدا آقاى وزير دارائى اين مردم كارشان بجائى رسیده است كه نه تنها مأیوس شده اند، ماهم داریم مأیوس ميشويم. چرا اين مزاحمت ها براى مردم فراهم است؟ مابعدى نداریم، آقاى بانك حسن نيت دارند و مى خواهند كمك كنند ولى اين مأمورين زیر دستتان اين بنگاه تازه نفس خالصه اين اوضاعى كه به جان مردم در خوزستان (بعضى از نمايندگان - در همه جا) در جای ديگر من كارى ندارم شهرها را مطلقاً كار ندارم زمينهاى اطراف شهر كه گران شده و زمين خوارها روى آن افتاده اند يك قلم كارى ندارم، چون خودم بعمدالله يك وجب زمين ندارم و نمى خواهم داشته باشم اما نسبت باين عشائرى كه با دست هاى پينه بسته كه تمام دوازده ماه نگاه مى كنند كه دامن خرما از درخت بچينند و بخورند و بفروشند اينها دچار زحمت هستند پول اينها را بدهيد ببايك كشاورزى و باينها كمك كنيد (مهندس جفرودى - اجرائيه صادر مى كنند پدر كشاورز را در آوردند) كه اينها نيابند با نزول تومانی دو قران پول قرض كنند و ب معامله سلم و سلف جنسشان را بفروشند و اين مردمى كه باين ترتيب دچار رنج و زحمت هستند در تمام مواقع جز التماس و جز اظهار وطن پرستى جز دادن نظام وظيفه و مالیات كارى ندارند با اين كيفيت بنده استدعا مى كنم بخصوص نسبت بخطه خوزستان (مهندس جفرودى و گيلان) (حشمتى - و همه ايران) و توجهى كه

بايد بشود. **نایب رئیس** - اين مربوط ببايك كشاورزى است. **نقابت** - از اين جمع پول كه قول دادند و قرار دادند و صحيح هم نبود كه بانك مى رايخواهيم مكلف كنيم كه پولى ببايك كشاورزى بدهد چون يك شركت سهامى است و بايد در حدود اساسنامه و معاملات خودش تجارت كند اين مطلب حق بود ولى استفاده از موقعيت بنده براى اين بود كه آن قول مساعدت جناب وزير دارائى را يك قدرى متوجه جنوب كنم (صحيح است - احسنت) **نایب رئیس** - آقاى وزير دارائى توضيحي داريد بفرمائيد **وزير دارائى** - جناب آقاى نقابت راجع بتوضيحي كه بنده در خصوص اسكناس كه در جريان است دادم برايشان سوء تفاهم هاى ايجاد شده است بانك مى ايران از حدود قانونى كه در همین مجلس در دوره ۱۸ تصويب فرموديد خودتان و خيال مى كنم شايد آقاى نقابت هم بآن رأى داده باشند هيچ تجاوز نكرده است اين موضوع را خواستم حضورتان عرض كنم و حتمى مطابق همان قانون حق دارد كه مبالغ زيادترى كه اسكناس بچريان بيندازد وليكن دولت تا آن آخرين وهله امكان با انفلاسيون مخالف است و تا آن حدى كه در دست دولت باشد اجازه نميدهد كه تورم پول در كشور ايجاد بشود پس سوء تفاهمى ايجاد نشود كه هيئت نظار بانك و كى و كى و مطابق قانون اين هم همان موقع درست شده است طبق همان لوايحي كه مطابق اختياراتى كه داده بودند گذشت و ملاحظه فرموديد اما راجع بخوزستان و جنوب بنده ميتوانم عرض كنم بانك كشاورزى در حدود مقدورات خودش خدمت و كمك كرده است اقا مى فرمائيد در خوزستان داده يان داده، تابع مقرراتى بوده است ولى دولت بالاخص بخوزستان نظر دارد كما

ايشكه ذر كميسيون مشترك بر نامه شوراى مفيدى پيشنهاده شده است براى بهبود وضع خوزستان، من جمله پنجاه ميليون تومان براى اينكار اختصاص داده شده است در مرحله اول و قطعاً دنبالش هم خواهد آمد ولى همانطوري كه اكثر آقاى بانك نمايندگان فرمودند تمام اين مملكت احتياج بكمك و مساعدت دارد در اين هيچ ترديدى نيست بنده چندين قبل در پشت همین تريبون عرض كردم تصور نفرمائيد كه با اين اعتباراتى كه براى سازمان برنامه اختصاص داده شده است تمام مملكت راميشود بهشت برين كرد مبالغ بسيار بسيار كز افتري لازم است ولى متأسفانه دست ما کوتاه است و خرما بر نخيل، عوايد ما و مقدورات مالي ماى حد و اندازه نيست. اين موضوع را مى خواستم باستحضار آقاى بانك برسانم راجع ببايك علف چر و اسب و اين ترتيب ها هم بنده الان كه ميروم سؤال مى كنم و دستور لازم را خواهم داد.

نایب رئیس - رأى گرفته ميشود بكليبات اين لايحه باهشت ماده آقاى بانك موافقت قيام بفرمائيد (اغلب برخاستند) تصويب شد. بمجلس سنا فرستاده ميشود **شوشترى** - اجازه بفرمائيد گزارش كميسيون محاسبات مجلس دوسه دقيقه وقت بيشتر نمى خواهد

۶- تعيين موقع ودستور جلسه بعد ختم جلسه

نایب رئیس - گزارش كميسيون محاسبات راجع بتفريغ بودجه (شوشترى بله قربان از سال ۲۷ بيمه) در اول جلسه آينده مطرح ميشود. جلسه را ختم مى كنيم جلسه آيه ساعت ۵ ره بهماز ظهر خواهد بود دستور لايحه بودجه است يك ساعت قبل هم برك موافق و مخالف گذاشته خواهد شد (مجلس مقارن ظهر ختم شد)

نایب رئیس مجلس شورای ملی
فوز الدين امامي